

హాసం

హీరో విధిగా ఆరడుగుల ఎత్తు కండలు తిరిగిన దేహం మీద ఉంగరాల జుట్టతో మరీ అందంగా వుంటాడట— అతని ఛాతీ ముప్పయ్యెనిమిది అంగుళాలకు తక్కువ వుండడానికి వీల్లేదు దివ్య మోహన విగ్రహము కలిగినవాడు అతను ఎప్పుడూ బ్రహ్మాండమైన పనులే చేస్తూంటాడు విధిగా ప్రేమించి కాసేపు విరహ వేదననుభవించి అందులో బోలెడు వేదాంతం మాట్లాడి, చివరకు అమాంతంగా పెళ్ళాడ్డమో, లేక మరణించడమో చేసి మరీ గొప్పవాడైపోతాడు ఎప్పుడూ విలువైన దుస్తులే ధరించి ఏ పనీ లేకున్నా హుషారుగా జల్పాగా తిరగడం శ్రీవారి హాబీ సార్ సార్ ఆ హీరో గురించి నేను రాయలేను సార్! ఒట్టుసార్! గొప్పోళ్ళ గురించి గుప్పోళ్ళే గొప్పగొప్ప పుస్తకాలు రాయగలరు సార్! ఆ హీరో గురించి మీరు చదివి తరించడలుచుకుంటే ఏ లైబ్రరీ కెళ్ళినా బండ్ల కొద్ది పుస్తకాలు దొరుకుతాయ్ సార్! ఆ ఓపిక కూడా లేకుంటే ఏ సినిమా చూసినా సరిపోయింది.

నేను మాత్రం ఓ కథ చెప్పాను కుంటున్నాను అందులో హీరో ఎవరో తేల్చాల్సింది మీరే సార్!

కథ క్లోజప్ లో చెప్పేముందు ప్లామ్ బాక్ కొంత చెప్పాలి

అదిగో! లాంగ్ షాట్ లో తాళ్ళతోపు, తాళ్ళతోపు వెనకాల కొండ, తాళ్ళతోపు ముందు డొక్కు గుడిసెల వరుస గూడెం ఆ గూడెంకు ఉత్తర దిక్కున నాలుగు పల్లాంగుల దూరంలో సున్నం కొట్టిన పెంకుటిండ్లు, వాటి మధ్యలో నిటారుగా నిలుచున్న రెండంతస్తుల మేడగల ఊరు

ఆ ఊరు తిండి వుండి పని లేనోళ్ళది. ఈ గూడెం పని ఉండి తిండి లేనోళ్ళది గూడెంలోని ఏ ఒక్కడి కడుపు సంవత్సరములో ఏ ఒక్క దినమూ నిండదు ఎవరి తలమీద వెంట్రుకలు నూనె రాపి నున్నగ దువ్వి వుండవు ఏ శరీరానికైనా నిండుగా కనీసం పొకది, చిరిగిపోయినది మాసినదైనా-గుడ్డుండదు వాళ్ళ గుడిసెలను ఎండకాలపు గాడుపుదుమారాలల్లో చూడాలె-రివ్వున గాలి దూసుకొచ్చి గుడి

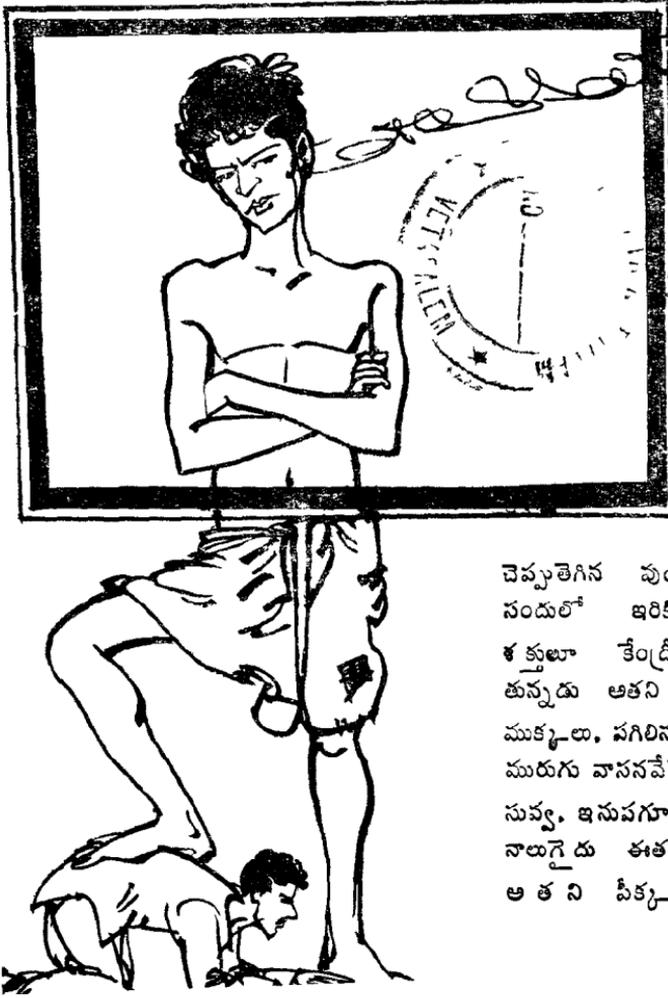
అలం
రసాయనం

సెల జొచ్చిందంటె. ఇంటిమీది ఎండు గడ్డిని, జనుప చెత్తను తుంగను ఎత్తుక పోతె, వాళ్ళ బరిబద్ద ఎముకల్లాగా వానపు కొయ్యలు మిగులుతయే ఇంతకూ ఆ గూడెం ఎక్కడిదనుకున్నారు? స్వతంత్ర భారతదేశములోనిదీ! ఆ గూడెంలోని మనుషులు నెక్యులర్ రాజ్యంలోని షెడ్యూల్డు కాస్టోల్లు అచ్చ తెలుగులో 'మాదిగోళ్ళు'

గుడిసె గుడిసెకు ఎంతో దయానీయ

మైన చరిత్ర వుంటుంది? ఆ చరిత్ర దేశానికి కవనరం లేదు క్లోజప్ లో ఏగుడి సెను పరిశీలించినా ఎంతో హృదయ విదారకమైన కథలు వినిపిస్తాయి ఎన్నో మూగ గుండెలు రోదిస్తూ కన్పిస్తాయి ఎంతో మంది గోతుకు పీక్కుపోయిన కండ్లు వర్షిస్తాయి

వాళ్ళ ఏడుపు, ఆ దరిద్రం, ఆ పెంబ కుప్పల బ్రతుకుల దయానీయ స్థితి, ఆ నోరులోని జీవాల మూగవేదన-ఆ అమా

య కు ల మీద
 క్యూర
 మన దోపిడి
 తరతరాల దగా
 క్లోజప్ లో చూడా
 లంటే చాలా
 చాలా ధైర్య
 ముండాలి

ప్రస్తుతానికి
 ఆ గూడెంలో ఓ
 గుడిసె — ఆ
 గుడిసె ముంగట
 ఓ ఎ ము క ల
 గూడు లాంటి
 మనిషి పా త

చెప్పతెగిన వుంగటాన్ని పండ్ల
 నందులో ఇరికిచ్చుకొని నర్వ
 శక్తులూ కేంద్రీకరించి గుంజు
 తున్నడు అతని ముందు తోలు
 ముక్కలు, పగిలిన కుండ, అందులో
 మురుగు వాసనవేసే సీళ్ళు, ఇనుప
 సువ్వ, ఇనుపగూటం, మోటుకత్తి,
 నాలుగైదు ఈతకమ్మ లున్నయ్యే.
 ఆ త ని పీక్కుపోయిన ముఖం

మీసాలు, గడ్డం కలిపిపోయి వికృతంగా ఉంది అతనికి కొంచెం దూరంలో గుడిసె సూరు కింద ఇంకో ఎముకల గూడు, ముందట మట్టి ముద్దలాంటి పిల్ల పాలు చీకుతున్నది ఆవిడ తల మాసిరేగి వుంది రేగిన తలను ఎడమచేత్తో పండ్లు బిగబట్టి గోక్కొంటున్నది

గుడిసెకు ఇరవై గజాల దూరంలో మూడడుగుల పిలగాడు దడికొయ్యల పండ్లతో కొరుకుతూ రెండు దడికొయ్యలను రెండు చేతులతో పట్టుకొని తల రెండింటి మధ్య ఇరికించి రెండు ఎముకల గూళ్ళవేపు నిర్లక్ష్యంగా చూస్తున్నడు ఎవరో రేగడిమట్టి బొమ్మను దడికొయ్యల్లో ఇరికిచ్చినట్లుగా ఉన్నడు ఆ పిలగాడి ఆవయవాలను దేనికది గుర్తించడం కష్టం ఆసలు అవి ఏయే ఆవయవాలు ఆ న్నది నిర్ణయించడం సులువుకాదు ఓ పెద్ద నైజా వంకాయను కుందామా నున్నగలేడు ఆ పిలగాడి ఒంటిమీద గోచిగుడ్డ తప్ప మరేదిలేదు గోచిగుడ్డ ఎప్పటిదో ఏరంగుదో? పిలగాడికి కూడ తెలియదు, పిలగాడికి బోడి గుండు లాంటి తలమీద జుట్టున్నది, తాటి కాయకు వెంట్రుక లలికిచ్చినట్టుగ

సమయము అంటబాలదాటిపోయింది సూర్యుడు ముఖం చిటిస్తున్నాడు పాలే రోళ్లు, కయికిలోళ్లు, అంబలి గంజి త్రాగేసి మూతులు, చేతులు నాకేసి పనులల్ల కురుకుతున్నారు అంబలి గంజి లేనోళ్లు, నీల్లదాగి నిట్టాడులకొరిగి సొమ్మసిలి కూకున్నోళ్లు ఎవరో తరుముతున్నట్టుగ పనులమీది కురుకుతున్నారు

ముసలోళ్లు, ముతకోళ్లు తంగెడు చర్మము కోసం తంగెడు పుల్లలను కోలలతోటి బాదుతున్నారు గునుసుకుంటూ మూలుగుకుంటూ - ఎవడో పెద్దమ్మ గుడికాడ కుక్కరె ఏడుస్తున్నడు-ఇంకెవడో గుడిసెలో బూతులు తిడుతున్నడు-ఏదో గుడిసెలో పసిగుడ్డు గూడెం పేలిపోయెటట్టు, లేత పేగులు తెగిపోయెటట్టు ఏడుస్తున్నది తాడి చెట్టుమీద రాబంబొకటి ఆ శ గా చూస్తోంది

“ఓర్రాయపోళ - నీబొంద మురుగ రావేరా? పొద్దెక్కుతంది బల్లకాడికి పోవర?” ఆడ ఎముకల గూడు దడికాడి పిలగాన్నుద్దేకించి అరిచి “దిగలేవే పోరీ! పీక్కతింటన్నవ్—పొద్దెక్కుతంది — తోదోళ్లం తెల్లిపోతండు-” సంటిదాని వీపుమీద చరిచింది

సంటిది చావుకేక పెట్టింది
 “లం కొడుక ఏం దింటవుర-ఓరి బద్దాపీలమ్మికొడుకా! రావురా, నీయవ్వ నేనాడిదాక తె రెండుగాల్లందుకొని బండ కొొడుత-” పాతసెప్పు కిందేసి పిలగాడ్ని మోవ్చరించిండు ఇంకో ఎముకల గూడు

ఆ దడికాడి పిలగాడి పేరు రాయ పోళాలు అందరు పిలిచేది రాయపోళడు కాస్త బెదురుగా చూసిండు

“నీ యవ్వ నేన్ పోనుపో—బద్లు మడుగులబంచె-లేగలు సేన్లల్లకు సెంగ లిత్తయి లేగలెంటబడి నేనురుకుతె-బద్లు లేపి మక్కల జొత్తయి - ఆయ్యెనిమిది ఇయ్యెనిమిది నిన్న ఆనోళ్లే (బూతు-మాటసార్-) నా ఎన్నంల కమిలేటట్టు

ఇండాళ నన్ను బక్కపీనుగు
అని బిట్టావ్ శమా! ఏదీ ఇంకా సారలా
అనూ - చూడ్దాం?!

గొట్టిండు తెట్టొన్న కర్రచీకి-నీయవ్వ
నేను పోనుపో; నా కెరికలేదుపో—”
కాల్లు తపతప నేలకేసి కొట్టిండు ఆటు
యిటూ రాగం తీసుకుంటూ ఎగిరిండు

“పోకేం జేత్తవురా; ఏమన్నారె
మరో? మంచిపోరగండ్లంత ఇరుసలు
మూడు గుంబాలు తెచ్చుకుంటే పదేండ్లు
ముద్దికింద బెట్టుకొని నాగురాలు సేత్త
న్నవ్ ఇంగ యిడితో నా సాతగాదు
ఇనవయ్య కొడుకు బాగోతం” అని ఆడ
మనిషి సదరు రాయపోళని మాతృ
మూర్తి నిక్కచ్చిగా చెప్పింది

“గదేందిరో? ముగ్గురి రెక్కలాడితెనె
ముంతల కత్తలేదు ఇగ నువ్వ గిట్ల
నితైం కిర్ కాట్రం బెడై బంచత్-ఇగె
ట్లరా. నీయవ్వ; కొడుకా; కాపుర మచ్చిం
దారా నీకు-ఎట్ల బోవో సూత్త” దడి

పొరుక నూడ బీక్కొని సదరు రాయ
పోళని అయ్య రాయపోళని మీది కురి
కిండు

రాయపోళడు వచ్చే ప్రమాదాన్ని
గ్రహించి పరుగందుకున్నడు ఎముకల
గూడు కొంతదూరం ఉరికి ఎగపోసింది
గుడ్లు తేలేసి గుండెలు రాసుకొని
ఓపిక వచ్చిన తర్వాత కొడుకును తెలం
గాణా భాషలో చాలాసేపు తిట్టి “ఎక్క
న్నన్న బోండ్రని” దడిపొరకను విసిరి
వేసి పొలాల గట్లమీదినుంచి పనిమీదికి
వెళ్లిపోయింది

రాయపోళడు తండ్రీనుంచి తన్నులు
తప్పించుకుని పల్లంగు దూరంలోవున్న
ముసలి జువ్వినెట్లు మానికెక్కిండు పర్మ
నెంటు రక్షణకోసం. వాడికడుపులో ఆకలి
కరకర లాడ్తోంది... వీపులో నిన్నటి

దెబ్బల బాపకు తొన్నకర్ర వాతలుమందు తున్నయ్ వీవు తడుముకున్నడు వాతలు లూకినయ్—తొడలు చూసుకున్నడు— కండ్లల్ల గుబగుబ వీళ్ళూరినయ్—“దొంగ లంజకొడుకు పచేలోడు క మ ల దు న్న పోతుకంచె కటికోడు—విలవిల కొట్టు కున్న ఇడవలేదు—ఆనవ్వ—” మను సులో తిట్టుకున్నడు

‘అయ్యోంగడి, కొడుకీ అంగడి, తల్లేడుబర్లు దొంగయేనాయె—పోరన్ని బుదురకిచ్చి తోల్లడా? బరిగందు కొని గెదిమె—ఆ పచేలోనికేం బుట్టిందో? నంటి పోరదని గుడుక సూడకుంట ఏడ వద్దె ఆడగొట్టె—ఆటకోయిలపోరగండ్లు యాడ వెయిమరిపి కూకున్నరో? ఆని సేతులకు జెట్టలు, నరుప్పలు బుట్టలావు చెల్లిండు కుంటాండు సెడి సెల్లిచ్చు కున్నోళ్ళంత సెర్లకేపోతరు—అతిలావు దుట్టతనము సేసినోడు అగ్గిల్నే కాల్తడు, పోరన్ని ఆరుమనుకల (18కిలోల)జొండ్ల కుంచుకుని నాలుగు లేగబొక్కలని ఆటి తోటట్టుగ ఎనిమిది బర్ల గొట్టవచ్చె—కాలు సెయ్యి ముదురని పోరనికి కయిలిముచ్చు బర్లు ఏడాగుతయి అయిగుడుక పచేలో నోలె బాగా బలిసున్నయ్ ఏడబోయిందో గడ—’ బిడ్డను వాకిట్లో కుదేసి ‘ఓరి రాయపోకో? ’ అని ఓలెత్తి పిలుసు కుంటూ జువ్వెట్టుకెల్లి నడిచింది రాయ పోశని తల్లి

జువ్వెట్టుమీద భయంతోటి, దుఃఖం తోటి, నిన్నటి దెబ్బల తాలూకూ నొప్పి కొటి, ఆకలితోటి మొండికేపి కూర్చొన్న తోడుకును చూచింది

‘పోశవ్వ దిగిరారా! బాంచెన్—నీ కాలొక్క—రారా! అంబలిదాగి పోదువు రారా!’ జువ్వెక్కింద నిలుసుండి బ్రతిమి లాడింది

‘నీయవ్వ నేనురాను పో ’ కాస్త, మనసు అంబలికోసం మెత్తబడ్డది దిగిన తరువాత కొడుతదేమోనని లోపలభయం పీకుతంది

‘రారా! నన్నదిరిచ్చుకోకు, కయిక లోల్లంత పోయిండ్లు—ఎనుకయిపోతే పచేల్ చెప్పందుకుంటడు మా నాయన కాదు రారా—’ అన్నది తల్లి

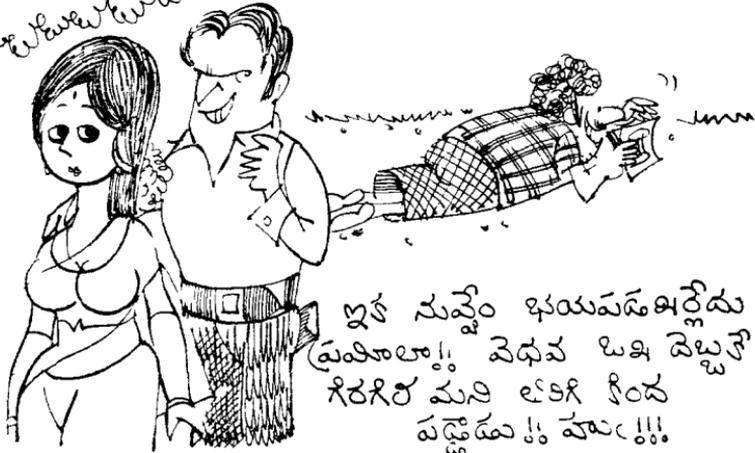
కొడుకు కాసేపు మానంగా ఉండి ‘నేనుబోత పోయే’ అన్నడు చిట్టచివరకు

‘ఇగో సెల్లెగింతంబలి దాగిచ్చి మంచా లేయ్. నేను తొన్నకోతకు బోతన్న— బాంచెన్ జరపెయిల భయముంచుకొని బర్లకాడ కూసుండు ఆటకోయిల పోర గండ్లతోటి పిర్రగోనెలాడు కుంట వెయి మర్చిన సొట్టలు జెయ్యకు—’ అని బుద్ధులు చెప్పి జువ్వెట్టు క్రిందినుంచి నల్లరేగడి చేనల్లోకి బిరబిర నడిచింది

రాయపోశడు చెట్టుదిగి గుడిసెలకొ చ్చిండు .చెల్లె వాకిట్లో గుక్కపట్టి ఏడు స్తోంది చిప్పల అంబలి పోసుకొచ్చి చెల్లెకింత తాగిచ్చి తనింతదాగిండు ఏడమ చేత మూతి తుడుచుకుని మూలకున్న కర్ర తీసుకొని వీధిలకు నడిచిండు.

గుబగుబమనే గుండెలతోటి పచే లింటికి బోయిండు అటూ ఇటూ తొంగి చూచిండు అరుగుమీద బట్టకుప్పి ఖాళీ గుండటంచూపి పచేల్ ‘కోతల కాడికి పోయిండుగావచ్చు’నని తనకు తనేరై ర్యం

అమ్మాయిలు
అమ్మాయిలు

ఇత నువ్వేం భయపడెతిరైదు
ప్రయోలా!! వెధవ ఒక్క డెబ్బనో
గిరగిర మని లోకి గింప
పడ్డెడు!! మూ!!

చెప్పుకుని అడుగులో అడుగేసుకుంట నడి నప్పుడు కాకుండా బర్లనిడుసుకుని, లేగల పొది తడుకతీసి లేగలను, బర్లను కొట్టు కొని వాగులకు పోయిండు

నాలుగు ఒత్తెలు తుంగను బరుకు బరు కున పీక్కతింటున్నయ్ నాలుగు బర్ల మడుగు నీల్లల్లో సామూహిక జలక్రీడలోని ఆనందాన్ననుభవిస్తున్నయ్ మొవలు తీసు కుంటూ—తోకలతోటి నీల్ల మీద తనతన కొడుతున్నయ్ మేస్తున్న బర్ల ఒరగంట మడుగులోని నీల్లను చూసికూడ జలక్రీ డను విరమించుకొని మేస్తున్నయ్ లేగలు తుంగలో గరిక పోకలను ఏరుక తింటు న్నయ్

రాయపోకడు బ్రరెంక చెట్టు మొదల్లో కూర్చుండి కాసేపు చాతుపాటలు పాడు కున్నడు అదివి అంచుల తీతువపట్ట శృతి

కలిపింది వాగు అవతలి ఒడ్డుమీదనుండి పాలకొడిసె పూల వాసన మత్తుగా వీస్తోంది తీగదారు పొదలు విరిగబాచి తలలాస్తున్నయ్ మోదుగు పూలు పిల్ల గాలికి పడిపడి నవ్వుతున్నయ్ మడుగుల మీదినుంచి గాలి సల్లగా వీస్తుంటే బర్రెంక చెట్టు నీడన రాయపోకడు నేల మీది కొరిగిండు లేగలు చెట్టు నీడకు చేరి ఒకటినొకటి నాక్కుంటున్నయ్

అట్లా అంటుకున్న రాయపోకని కండ్లు మావతెండ సురుక్కు మనేటాల్లకు విడి పోయినయ్

కండ్లు తెరిచిన రాయపోకడు 'ఇప్పుడే తెల్లారిందని' కాసేపు వాపోయిండు పడ మిటిదిక్కు పొద్దును చూచి గాబరాపడ్డడు మూసుకపోతున్న కండ్లను తెరిపించి మడుగుకెల్లి చూచెటాల్లకు గుండె గుబేలు

మంది బద్దులేవు - లేగలు లేవు-దక్షిణపు పొద్దును దీనంగా చూపిండు

'నీ యవ్వగిప్పుడు తెల్లారలే—మాప చేల్లయ్యింది బల్లేడ నచ్చినయ్' అను కొంటుంటే ఆదుర్దతోటి, భయంతోటి కాళ్ళు గజగజ వనికినయ్

బర్రెంక చెట్టు మీది కెక్కి సుట్టూ చూచిండు దూరంగా బద్దు లేగలు నల్ల రేగడి చేండ్లో మేస్తున్నయ్ - కయికిలో ల్లంత బారులుగా చేనుకోస్తున్నరు చేన్లొ జొన్న మెదలమధ్య పచేల్ నిలుసున్నడు

గిదగిద చేను దగరికి ఉరికి వచ్చేసరికి కోపిన జొన్న చేను మెదలల్లో పచేల్ 'యమధర్మరాజు వేషంలో ఉన్న చింది మాదిగి చంద్రవోరె' నిలుచున్నడు చేతులో జొన్నకర్ర అడిస్తున్నడు

పచేల్ కు కొంచెం దూరంలో కొడు వళ్ళు భుజాలమీదేసుకొని ఇండ్లకు మల్లె ప్రయత్నంలో కూలోల్లంత గుడ్డలు, ముంతలు సదురుకుంటున్నరు

పచేల్ రాయపోళని చూడగానే క్లాజ వోలో క్రూరమైన ముఖంతోటి 'వొంగ లమ్మికొడుక-బర్ల మేపుమని ఆరుమనకలిత్తై రొజు ఇడిపిపెడ్డన్నయ్ — తూమెడుకు దిన్నయ్ — నీ యవ్వమిందెడిత్తడా బందత్ —' చేతులున్న కర్రతోటి రాయ పోళని మీది కురికిండు జొన్నకర్ర రాయ పోళనిమీద దద్దులు లేపుతోంది

'నీ కాల్ మొక్కుత పచేలా — నీ బాంచెన్ పచేలా! నన్ను కొట్టకుండ్రీ' రాయపోళడు నల్ల రేగడి గరుకు పెల్లల్లో విలవిల తన్నుకుంటూ కోటిందాలుపెట్టు కుంటూ దీనాతిదీనంగా ఏడుస్తూ వేడు

కున్నడు

ఆ దారుణాన్ని, బలిసిన కండలుగల పచేల్ మొరటుచేతుల బలాన్ని భరింపలేక మూడడుగుల ఎముకలు తేలిన రాయ పోళడు విలవిల తన్నుకుంటుంటే అంత మంది కూలోల్లు చూచుకుంటూ నిలబడ్డరు. ఒక్కల పెదిమలు విచ్చుకోలే—ఒక్క గుండె కోపంతోటి మండిపడలేదు పసి పోరన్ని, పదేండ్లపోరన్ని ఏ ఒక్కచేయి ఆడుకోలే—ఒక్క కొడువలి ఎదురు తిరు గలే—అరవై మంది తల్లిల్లో రాయపోళని తల్లి వున్నది అదికూడ 'ఇది అన్నాయెం పచేలా పోరన్ని కొట్టద్దు పచేలా—' అనలే—

పచేల్ చేతుల్ని సత్తువకు ఆలసట కలుగలేదు కోపంతోటి కొరికే పండ్లు ఆపలేదు దెబ్బమీది దెబ్బ కొడకూనే వున్నాడు

నల్ల రేగడి పెల్లల్ల బొర్లుతున్న రాయ పోళడు తాడుతెగిన శానం బద్దోలే సిప్పున లేసిండు కట్టెపుల్లలాంటి చేతుల్లో నెత్తురు జిలజిల ప్రాకింది బిగుసుకున్న సేతులతో ఓ మట్టి పెల్ల పైకి లేసింది కట్టెపుల్లలాంటి కుడిచేయి సుంకత్తోలే ఊగింది గురి చూసిండు పచేల్ తల పచేల్ మంది

"అన్న సంపుతివర " అని పచేల్ దంటు (జొన్నకర్ర) పారేసిండు

తరతరాలుగా ఎన్నో తలలను శాకట్టు పెట్టకున్న పెద్దతల-ఎన్నో కొంపలు నిలు వున కూల్చిన తల, ఎంతమందియో చీరలు చింపేసిన తల ఎంతమందియో భూములు గుంజుకున్న తల-మేడలు మిద్దెలు కట్టిన

తల—ఎన్నో తలలను నిర్దాక్షిణ్యంగా తీయించిన తల—మరెన్నో తలల బ్రద్దలు కొట్టిన తల—గండుమీసాలు ఎర్రెకండ్ల పెద్ద తల—పదేండ్ల మాదిగి రాయపోశని కట్టెపుల్లలాంటి చేయివిసిన మట్టిపెల్లకు పగిలింది

కొండండ్లు భుజానేసుకొని ఎకరాలకెక రాల చేసుకోసిన కూలోల్లంత ఆ పిలగాడి తెగింపుకు విస్తుపోయిండ్లు

ఎడమచేత తల తాకి చూసుకున్న పచేలోకు ఎర్రటి నెత్తురు కనిపించేసరికి ఎర్రెకండ్లు బగ్గుమన్నయ్

‘పడి-ఆ లంజకొడుకేడి-వానవ్వను

(బూతుమాటసార్)’ అని రెండవసారి విజృంభించుదామనుకునేసరికి — వాడు పదేండ్ల రాయపోశడు లేడిపిల్లవోలె, పంజరం కొరికేసిన చిలుకోలె—అన్నమి స్తున్న సూర్యుని ఎర్రటి కిరణాలను సవాలు చేస్తూ—నల్లరేగడి దుమ్ము రేపు కుంటూ పరుగెత్తుతున్నడు ఎవరికి అంద కుండ

‘ఒరేయ్ — పచేలోదా! బగ్గు బలవి నోదా! ఇగరారా!’ అని బూతులు తిట్టు కుంటూ పరుగెత్తుతోంది వీరత్వం కూలో ల్లకు పరుగెత్తుతున్న రాయపోశడు పడ మటి కొండలాగా కన్పించిండు

అట్లా పరుగెత్తిన రాయపోశడు అందరి లాగా చేతులు కట్టుకొని గజగజ వణుకుతూ పచేలో ఇంటి ముంగటికి పోలేడు అట్లా తాళ్ళతోపు ముంగట కనిపించే గూడెంకు గావి, ఊళ్ళెగ్గాని పోలేడు

వాడు ఎముకలగూల్ల అయ్యఅవ్వలకు

జ్యోతి

మళ్ళా కనిపించలేదు

ఏ బస్సులో ముల్లెలు మోస్తున్నదో? ఏ హోటల్లో ఎంగిలి కప్పలు కడుగు తున్నదో? ఏ సారా కొట్టు ముంగట కూరుకుతున్నదో? ఏ రిజెను లాగలేక లాగుతున్నదో? ఏ వర్కు షాపులో మోటార్లు తుడుస్తున్నదో? ఏ లంజెల కంపనీ ముంగట కావలున్నదో? ఏ రైల్వే జేబులు కత్తిరిస్తున్నదో?

కాని సార్! సార్ ! నా మూడడు

గుల బక్కచిక్కిన హీరో అలాంటి పను లెప్పుడు చేయదని గట్టిగా నొక్కి చెప్ప గలను సార్—హీరోలెప్పుడు చిన్నచిన్న పనులు చేయరంటే చేయరుగాక చేయరు

నా హీరో ఈ దగకొర్రు సమాజంతో రాజీపడి తుచ్చమైన, నీచమైన బ్రతుకు బ్రతకడు సార్! ఏ ఆడివి కడుపులోవో ఆలసటలేని పోరాటాన్ని, ఎంతో ఉన్నత మైన ఆశయాన్ని భుజానేసుకొని తిరుగు తుంటాడు సార్!

రేపటి అందరి వెలుగుకోసం తన జీవి తాన్ని చీకట్లచాటున గడిపేస్తూ ఆదను కోసం ఎదురుమాస్తూ, దొరికిన ఆదనును సక్రమంగా చినియోగించుకొంటూ గడిపే రాయపోశడు నా హీరో సార్

